

Rookverbod

Inspectieresultaten 2017

Deze factsheet beschrijft de resultaten van het toezicht op naleving van het rookverbod in 2017.

De NVWA houdt toezicht op de naleving van de rookverboden. Jaarlijks worden controles uitgevoerd om na te gaan of de regels rondom het rookverbod worden nageleefd. Bij overtreding van de regels wordt handhavend opgetreden.

De focus van het toezicht lag in 2017, evenals de afgelopen jaren, op de cafés en discotheken. Uit naleefonderzoek bleek dat de naleving in deze sector achterbleef. Andere risicosectoren waren de evenementen/festivals en de sishalounges.

Daarnaast zijn er rookcontroles uitgevoerd, onder andere naar aanleiding van meldingen, in andere sectoren.

In deze factsheet worden de resultaten van de in 2017 uitgevoerde rookcontroles weergegeven en toegelicht.

Achtergrond

Jaarlijks overlijden circa 20.000 mensen aan de gevolgen van (actief) roken en enige honderden mensen aan de gevolgen van meeroken. Het gaat daarbij om een vermijdbare doodsoorzaak. Daarnaast leidt meeroken tot vele gezondheidsaandoeningen en daarmee verband houdende zorgkosten. De Tabaks- en rookwarenwet heeft als doel de gezondheid van de niet-roker te beschermen en het roken, vooral onder minderjarigen, te ontmoedigen.

Rookverboden

Op de werkplek en in openbare gebouwen en ruimtes, zoals ziekenhuizen, concertzalen en luchthavens geldt al jaren een rookverbod. Sinds 1 juli 2008 geldt er een rookverbod in de horeca. Dit verbod geldt sinds 10 oktober 2014 voor de hele horeca. De uitzondering op het rookverbod voor de kleine cafés zonder personeel is toen vervallen.

Risicogericht toezicht NVWA

De NVWA houdt toezicht op de naleving van het rookverbod. Dit toezicht richt zich zoveel mogelijk op de risicosectoren, oftewel de sectoren en locaties waar de naleving nog onvoldoende is. Om te bepalen welke sectoren achterblijven qua naleving wordt jaarlijks onderzoek verricht door onderzoeksbureau Intraval. Uit deze onderzoeken is gebleken dat de naleving bij restaurants ed. kort na de invoering van het rookverbod al hoog was en de naleving bij cafés en discotheken achterbleef. De focus van het toezicht ligt de afgelopen jaren dan ook op deze categorie horecabedrijven. Naast de nalevingsonderzoeken geven burgermeldingen ook richting aan het risicogerichte toezicht.

Werkwijze

De NVWA houdt risicogericht toezicht op naleving van het rookverbod in voornamelijk niet-bereidende horeca (cafés, shishalounges, discotheken en eetcafés die later op de avond overwegend een caféfunctie hebben). Hiertoe worden gericht horecagelegenheden geïnspecteerd. De controles worden uitgevoerd op momenten waarop verwacht wordt dat het rookverbod niet wordt nageleefd (tijdstippen met veel aanwezige bezoekers, later op de avond en in het weekend).

Daarnaast worden er risicogerichte rookcontroles uitgevoerd op evenementen en festivals. Het betreft voornamelijk muziek gerelateerde evenementen/festivals.

Naast het risicogerichte toezicht wordt het rookverbod ook additioneel meegenomen bij controles op de voedselveiligheid, overwegend in de horeca en ook andere levensmiddelenbedrijven.

Verder wordt het rookverbod gecontroleerd naar aanleiding van meldingen en tips van werknemers en burgers. Deze meldingen kunnen betrekking hebben op het rookverbod in de horeca, maar ook op andere rookverboden bij voor publiek toegankelijke locaties (zoals winkelcentra, instellingen voor de gezondheidszorg) en op werkplekken.

Indien tijdens een rookcontrole een overtreding wordt geconstateerd wordt handhavend opgetreden. Afhankelijk van de ernst van de overtreding en eventuele recidive volgt een boete of een schriftelijke waarschuwing.

Resultaten

In 2017 zijn er in totaal 22.843 rookcontroles uitgevoerd. Het betreft zowel eerste inspecties als herinspecties. 21.814 daarvan zijn in de horeca uitgevoerd.

Soort controle	Aantal
Horeca - risicogerichte controles	4.528
Horeca - additioneel	17.286
Evenement	267
Andere bedrijfscategorieën	762
Totaal	22.843

Horeca-risicogericht

In 2017 zijn 4.528 risicogerichte inspecties uitgevoerd bij horecabedrijven. Bij deze bedrijven zijn in totaal 1.392 (31%) maatregelen opgelegd. Het gaat om 1000 boetes (22%) en 392 schriftelijke waarschuwingen (9%).

Shishalounges

Vanwege de toenemende populariteit van waterpijppcafés (ook wel shishalounges) worden de resultaten van deze bedrijven uitgelicht. De inspecties bij deze horecagelegenheden zijn onderdeel van de 4.528 risicogerichte inspecties.

Bij het roken van waterpijpen kunnen twee producttypen worden gerookt: waterpijpproducten met tabak en waterpijpproducten zonder tabak (kruiden- en/of vruchtenmengsels). Het roken van het eerste type valt onder het rookverbod, het roken van het tweede type niet. Bij de inspecties is nagegaan welk type product in de waterpijpen wordt gerookt.

Tegen het roken van producten zonder tabak is niet opgetreden, omdat dit niet onder het rookverbod valt. In totaal zijn in 2017 298 (her) inspecties bij shishalounges uitgevoerd. Hierbij zijn 189 (63%) maatregelen opgemaakt: 167 (56%) boetes en 22 (7%) schriftelijke waarschuwingen.

Daarnaast zijn 84 (her)inspecties uitgevoerd bij andere horecabedrijven die het roken van waterpijpen additioneel aanbieden (zoals restaurants met Noord-Afrikaanse of Midden-Oosten keuken). Hierbij zijn 47 (56%) maatregelen opgelegd: 42 (50%) boetes en 5 (6%) schriftelijke waarschuwingen.

Horeca-additioneel

Daarnaast is bij 17.286 horecabedrijven de naleving van het rookverbod, overwegend additioneel, geïnspecteerd (tijdens inspecties in het kader van de voedselveiligheid). Bij deze inspecties zijn 582 (3%) maatregelen opgelegd: 312 (2%) boetes en 270 (2%) schriftelijke waarschuwingen.

Evenementen

In 2017 zijn 267 inspecties op evenementen uitgevoerd. Daarbij zijn 128 maatregelen (48%) opgemaakt; 123 boetes (46%) en 5 schriftelijke waarschuwingen (2%).

Andere bedrijfscategorieën

Naast de voorgaande inspecties is bij 762 andere inspecties, bij andere bedrijfscategorieën dan de horeca, het rookverbod specifiek gecontroleerd en zijn de gegevens daarvan vastgelegd. Het gaat om een selectieve selectie van bedrijven.

Het rookverbod werd nader geïnspecteerd vanwege een melding of omdat er tijdens een inspectie met een andere aanleiding (bijv. in het kader van het toezicht op de voedselveiligheid) een overtreding van het rookverbod werd waargenomen (heterdaadsituatie). Bij deze inspecties zijn 225 (30%) maatregelen opgelegd: 119 (16%) boetes en 106 (14%) schriftelijke waarschuwingen.

Conclusie

In totaal heeft de NVWA in 2017 22.843 rookcontroles uitgevoerd en daarbij 2.327 maatregelen opgelegd. Deze rookcontroles zijn uitgevoerd in de horeca (waaronder sishalounges), op evenementen en bij andere bedrijfscategorieën.

Bij cafés, discotheken en eetcafés met een caféfunctie zijn 4.528 risicogerichte inspecties uitgevoerd, waarbij 1.392 maatregelen zijn opgelegd (31%), 1000 boetes en 392 schriftelijke waarschuwingen. Het maatregelpercentage was het hoogst bij de sishalounges.

Daarnaast zijn er 267 evenementen/festivals risicogericht gecontroleerd. Hierbij zijn 123 boetes en 5 schriftelijke waarschuwingen opgemaakt. Het boetepercentage is bij deze bedrijven hoger dan bij de andere sectoren, doordat er veelal nog gerookt wordt op plaatsen waar dit niet is toegestaan.

Bijlage

Tabel 1: uitgevoerde rookcontroles in 2017

Soort controle	Inspec- ties	RvB	SW	MTR	%RvB	%SW	%MTR
Horeca – risicogericht	4.528	1.000	392	1.392	22	9	31
Horeca – additioneel	17.286	312	270	582	2	2	3
Evenement	267	123	5	128	46	2	48
Andere bedrijfs- categorieën	762	119	106	225	16	14	30
Totaal	22.843	1.554	773	2.327	7	3	10

RvB = rapport van bevindingen (boete)

SW = schriftelijke waarschuwing

MTR = totaal aan maatregelen (RvB en SW)

Dit is een uitgave van:
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
Catharijnesingel 59 | Postbus 43006 | 3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl
maart 2018